

Voor de afzienbare toekomst zal dit verschil blijven bestaan.

Ook is er een verschil in nuance bij de doelstelling van een stedelijke en landelijke raad. Bij de eerste staat het representatieve element, het gelegenheid geven tot mee-spreken en later mee-verantwoordelijkheid dragen van de burgerij voor reeds plaatshebbende bestuurszorg op de voorgrond. Bij de laatste is het streven gericht op het opbouwen van een betere en moderne organisatie voor de bestuursvoering en het wekken van eigen activiteit waar veelal zelfs het begrip daarvoor nog ontbreekt.

Omdat gesproken wordt over aangelegenheden waarbij alle leden gelijkelijk zijn betrokken, mag bij een gemeenteraad op een vruchtbaar onderling beraad tussen vertegenwoordigers van de verschillende stedelijke bevolkingsgroepen (uitheemse bewoners en buiten dorpsverband levende inheemsen, afkomstig uit verschillende streken) worden gehoopt. Het gemeenschappelijk belang zal de beste basis kunnen vormen voor een goede samenwerking tussen deze groepen.

Terecht heeft het lid der tweede Kamer, de heer van de Wetering, er de aandacht op gevestigd, dat de belangstelling van inheemse zijde groter is voor streekraden dan voor een gemeenteraad. Dit behoeft niet te verwonderen; het terrein waarop streekraden werken is de Papoea's vooralsnog meer vertrouwd dan dat waarop een stedelijke raad zich beweegt. Vermenging van beide gebieden, waardoor geheel uiteenlopende problemen aan de orde zouden komen in een college, bestaande uit leden met onderling zeer sterk afwijkende belangen en belangstelling, kan echter de oplossing niet zijn.

De belangstelling van vooraanstaande Papoea's voor de vorming van streekraden, gestimuleerd door het voorbeeld van Biak-Noemfoor, is nog aangewakkerd door de aandacht die bij de Kamerbehandeling aan dit onderwerp is besteed. Een uiting hiervan is een recent verzoek van de zes inheemse leden van de Adviesraad voor Hollandia om spoedige instelling van een streekraad voor de onderafdeling Hollandia, met uitzondering van het stedelijk gebied, waarvoor men de adviesraad gehandhaafd wenst.

Zo mogelijk zou men, in het kader van een op versnelde ontwikkeling gericht beleid, zelfs het tussenstadium van een adviserende raad willen overslaan.

Op de uit dit verzoek sprekende inzichten van inheemse zijde is de aandacht gevestigd van de Directeur van Binnenlandse Zaken, tot wiens taak de voorbereiding van de instelling van zelfstandige gemeenschappen behoort. Terzake van hetgeen voor de onderafdeling Hollandia de meest geeignende staatkundige vormgeving moet worden geacht, stel ik mij voor U nader te berichten.

In mijn brief van 11 april j.l. zette ik de redenen uiteen waarom het, in het bijzonder met het oog op de positie der inheemse leden, gewenst moet worden geacht de Adviesraad Hollandia zo spoedig mogelijk weer op gang te brengen. De gedeeltelijke vernieuwing in de samenstelling van de adviesraad zal tevens een betere vertegenwoordiging van de burgerij kunnen betekenen. In een typische beeldspraak die van een critische waarneming der europese leden getuigt, werd van autochtone zijde opgemerkt, dat er één aggregaat in de raad was, als dat draaide brandden de lampjes der overige europese leden. Gevraagd werd of er niet een aantal aggregaten in kon worden opgesteld! Doordat thans, zoals door de Resident van Hollandia gehouden vertrouwelijke consultaties hebben uitgewezen, meer Nederlandse leden van formaat bereid zijn aan het werk van de raad deel te nemen, zal hieraan worden voldaan.

Wanneer in de personen van de Nederlandse leden verbetering zal zijn bereikt, behoeft naar het voorkomt het tot dusver gevolgde systeem voor aanwijzing van raadsleden, dat berust op overleg met hetgeen in de Hollandia'se samenleving kan worden onderkend aan belangrijker verenigingen en min of meer aanwijsbare groeperingen, weinig of geen wijziging. In de nieuwe samenstelling is rekening gehouden met vertegenwoordiging van A.R.K.A. en C.W.N.G., Huisvrouwenvereniging, sportverenigingen en -bonden, het Veteranenlegioen Nederland, het bedrijfsleven en de Nederlandse "blijvers".

Daarnaast zijn nieuwe, zeker gelijkwaardige, representanten van de bevolkingsgroepen der Chinezen en overige aziaten beschikbaar. In enkele gevallen vertegenwoordigt één persoon verschillende groeperingen.

Belangrijk is, dat thans ook het Veteranenlegioen vertegenwoordigd zal kunnen worden, een vereniging die tot dusverre geen representant in de raad had, doch de laatste tijd te Hollandia zeer in belangrijkheid is toegenomen en constructieve sociale activiteiten ontplooit.

Wel lijkt het noodzakelijk, dat met de langzamerhand tot een systeem van zelf-aanvulling geworden usance, nl. dat de voordracht voor de vervulling van een vacature van de raad zelve uitgaat, wordt gebroken. Met de in het door U genoemde Tifa-artikel van 19 maart 1960 op de samenstelling en wijze van aanvulling van de adviesraad geleverde critiek ben ik het geheel eens. De raad zal zich dienen te beperken tot voorstellen inzake organisaties of groeperingen welke behoren te worden geraadpleegd.

Hoewel verschillende punten uit Uw brief van 23 april j.l. mij tot een voortzetting van de discussie aanleiding zouden kunnen geven, heb ik gemeend er de voorkeur aan te moeten geven mij bij de beantwoording te beperken tot het aangeven wat thans verder dient te geschieden.

Na de in het voorgaande gegeven toelichting zal, naar ik vertrouw, de gedragslijn welke mij voor ogen staat Uw goedkeuring kunnen wegdragen. Ik stel mij derhalve voor om zodra de besloemingen van de consultatie nopens de voorgenomen herziening van de Bewindsregeling, waaraan ook door enige adviesraad-leden wordt deelgenomen, achter de rug zijn, tot benoeming van nieuwe leden over te gaan en het daarheen te leiden dat de raad tegen het einde van de maand zijn werkzaamheden kan hervatten.

De Gouverneur van Nederlands-Nieuw-Guinea,

PLATTEEL.